

Zorgplicht een punt van zorg

De globalisering heeft ook zijn intrede gedaan in de financiële dienstverlening. In Nederland krijgen we steeds meer te maken met de claimcultuur zoals die in de Verenigde Staten al jaren bestaat. Als een advies niet helemaal uitpakt zoals dat was beoogd, wordt er direct een claim neergelegd bij de adviseur. In de kranten staan regelmatig claimberichten. Dit is echter maar een topje van de ijsberg. Buiten het gezichtsveld van een ieder worden de nodige, al dan niet terechte, claims afgewikkeld.

Bij veel claims draait het om de zorgvuldigheid die de adviseur heeft betracht bij het uitbrengen van zijn advies. Naast het op peil houden van zijn kennis wordt het steeds belangrijker dat de adviseur zijn cliëntdossiers goed bijhoudt. Doet hij dat niet, dan kan dat fatale gevolgen hebben als een cliënt een klacht indient. Diverse banken en advieskantoren hebben dit al moeten ervaren. De adviseur moet aantonen dat hij zijn zorgplicht serieus genomen heeft en zijn cliënt goed en volledig heeft geadviseerd.

Jammer is het dat de overheid haar zorgplicht minder serieus neemt. Ik zal dat aan de hand van twee voorbeelden proberen duidelijk te maken. Het eerste voorbeeld betreft het meefinancieren van kosten bij de aanschaf van een eigen woning. Oorspronkelijk mocht het leningsdeel dat betrekking had op deze kosten niet in box 1 worden meegenomen. De rente over deze lening is dan niet aftrekbaar. Vervolgens kwam de staatssecretaris daar begin 2001 in een besluit op terug en kon dit deel van de lening wel in box 1 worden meegenomen. Na de invoering van de bijleenregeling op 1 januari 2004 is het onduidelijk of dat nog steeds kan. Omdat het besluit niet was ingetrokken ging iedereen er vanuit dat dit wel het geval was. Uit de

toelichting bij de digitale aangifte inkomstenbelasting van de Belastingdienst moet worden opgemaakt dat er een beleidswijziging is geweest. Basis hiervoor was een korte opmerking tijdens de behandeling van de bijleenregeling in de Tweede Kamer. In latere publicatie heeft de staatssecretaris echter weer de indruk gewekt dat de meegefinancierde financieringskosten nog wel in box 1 vielen. Voor een adviseur wordt het dan wel erg moeilijk een cliënt correct te informeren. Dit wordt nog erger als de Vereniging Eigen Huis half maart opmerkt dat dit

een fout betreft en het ministerie van Financiën dit vervolgens ontkent maar daarbij wel aangeeft dat er klachten zijn en dat ze deze aan het onderzoeken zijn. Het duurt vervolgens veel te lang alvorens duidelijkheid wordt geschapen. Hoe moet je dan als adviseur in de tussentijd nog goed je werk doen?

Een ander voorbeeld betreft de gang van zaken rondom de fiscale eenheid in internationaal verband. De conclusie inzake Marks & Spencer was nog maar net verschenen of staatssecretaris Wijn zei in een interview dat hij het al had zien aankomen en een wetswijziging aan het voorbereiden was om de tekst van de Wet op de vennootschapsbelasting aan te passen. Waarom niet eerder dit signaal afgegeven? Bij de aankoopkosten van een deelneming en de financieringskosten in verband met de aankoop van een deelneming en het Bosal-arrest is een soortgelijk scenario toegepast. Het gaat te ver een schadeclaim in te dienen als de wetgever onzorgvuldig is geweest bij het formuleren van zijn wetteksten. Maar het minste wat zij kan doen is snel en adequaat reageren op signalen uit de samenleving. Er is niks mis met een zorgplicht voor de adviseur maar dan moet hij wel in staat worden gesteld een goede zorgverlener te zijn.

mr. G.A.C. Aarts MFP

•
Nederland steeds
meer
een claimcultuur
•